



“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.



AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 29 noyabr 2023-cü il №90 (2802) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Həydər Əliyev - 100

Azərbaycan tarixində müüm rol oynayan Ulu Öndər Heydər Əliyev dünya miqyasında tanınan və qəbul olunan böyük tarixi şəxsiyyət, uzaq-görən siyasetçi idi və dünyəvi siyasetə Azərbaycan naminə təsir göstərə bilirdi. Sovetlər dönəmində də, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bərpa edildikdən sonra da.

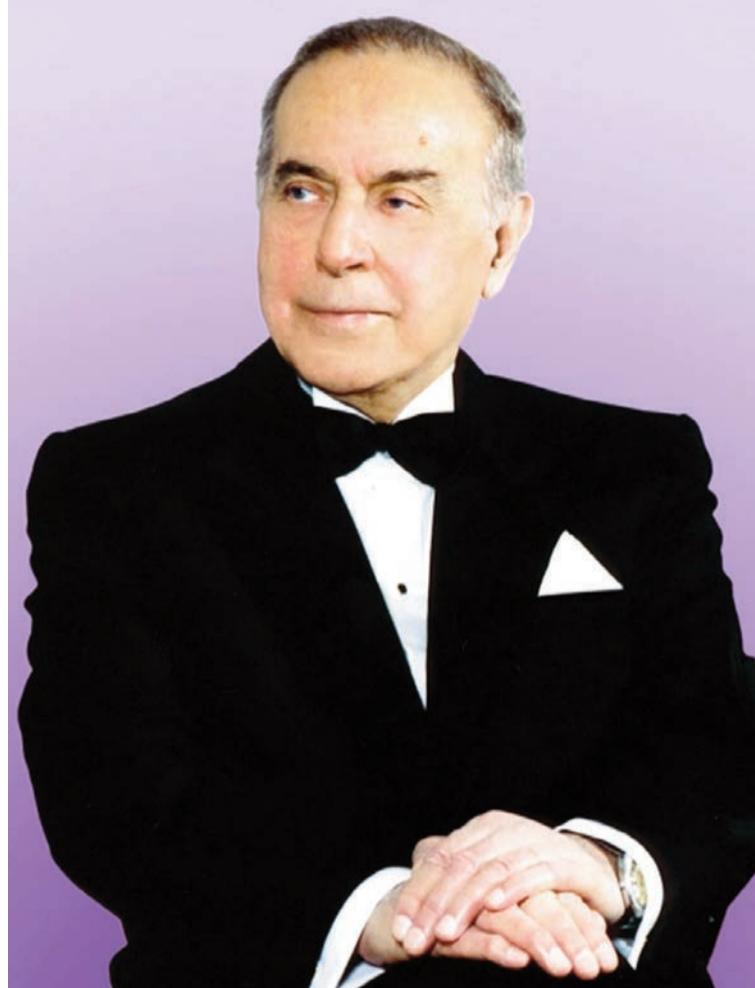
Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizi Ulu Öndər Heydər Əliyevə görə tanıydılar. Dahi rəhberin parlaq dühləsi, iti zəkası səhəd tanımadığından dünyanın böyük siyasetçiləri onun mülahizələrinə, dönməz məntiqinə hörmətlə yanaşırlar. Bu qüdrət Azərbaycanın hüdudlarını aşındı. Azərbaycan dünya miqyasında layiq olduğu mərtəbəyə məhz Ulu Öndərin uzaqqorənliyi, müdrikliyi, qətiyyəti, möhkəm iradəsi, zəngin dövlətçilik təcrübəsi sayəsində yüksələ bildi.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevi siyasetçi kimi, natiq kimi, dövlət başçısı kimi, insan kimi, xalqını sevən dövlət xadimi kimi, ... xarakterizə edənlərin fikirləri zamanında da tarix olub, indi de tarixdir, bundan sonra da tarix kimi qalacaq. Tanınmışların dediklərinə nəzər salarkən Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüküyündən qurulanlıq, qəlbimizdə qurur ve iftişar hissəleri baş qaldırı. Ulu Öndər verilən bu yüksək qiymətin kökündə sadəcə öz Vətəni və xalqı üçün gördüyü işlər deyil, zəmanəsinin çağırışlarında çevik reaksiyası, bəşəri idealları, dünyada dostluğa, sülhə və tərəqqiyə verdiyi töhfələr de dayanır.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti **Rəcəb Tayyib Erdoğan**: "Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanda deyil, bütün türk dünyasında tanınan ve sevilən lider idi. Türkiyə-Azərbaycan dostluğunu çox gözəl ifadə edən "Bir millət, iki dövlət" ifadəsi də ona məxsusdur. Biz çalışmalıyıq ki, bu hikmetən deyimin ifadə etdiyi amal bundan sonra da davam etsin. Böyük Heydər Əliyevin ruhu şad olsun deyə biz türk dünyasının birliyini və qardaşlıq münasibətlərini qoruyub möhkəmləndirməyə çalışmalıyıq".

Ulu Öndərin dəsteklədiyi Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin bu gün ən yüksək səviyyədə davam etməsi bütün dünənya bəllidir. Vətən müharibə-

"Dünyanın siyasi tarixində Heydər Əliyev kimi siyasetçilər olduqca nadir bir haldır"



Si bunu bir daha təsdiqlədi. Zəfərlə tamamlanan qürur dolu bu tarixin ilk günlərindən qardaş Türkiye Azərbaycana siyasi-mənəvi dəstək verdi. 2021-ci il iyunun 15-də Şuşada imzalanmış "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiye Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Beyannamesi" isə iki dövlət və onların xalqları arasındakı birliliyin, doğmaliğin, dostluğun, qardaşlığın növbəti təzahürü oldu.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti **Vladimir Putin**: "Uzun illər ərzində Heydər Əlirza oğlu Əliyevin səmərəli fəaliyyəti xalqımızın ümumi tarixi ilə bilavasitə bağlı olmuşdur. O, Rusiya və Azərbaycanın strateji tərəfdəşliginin teməlini qoymuş, dostluğumuzu və qarşılıqlı anlaşmamızın möhkəmlənməsine böyük şəxsi töhfə vermişdir".

Beynəlxalq münasibətlər sistemində xüsusi çəkisi olan Rusiya Federasiyası ilə müstəqil Azərbaycanın qarşılıqlı faydalı münasibətlərin bütün strateji əhəmiyyəti sahələrdə inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın xarici siyasetində mühüm istiqamətlərdən birini təşkil edir. SSRİ-nin süqutundan sonra müstəqil dövlət olaraq Rusiya və Azərbaycanın mü-

nasibətləri yeni siyasi müstəvədə yarandı, inkişaf etdirildi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin həkimiyətə qayıdışı ilə Rusiya-Azərbaycan münasibətləri dəha dolğun, əhatəli, etibarlı inkişaf merhələsinə daxil oldu.

Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri kimi Heydər Əliyev 15 iyun 1993-cü ildə Milli Məclisin iclasındakı ilk çıxışında iki ölkə arasında münasibətlərin qurulmasının vacibliyini belə şərh etmişdi: "Rusiya çox böyük dövlətdir, bizim şimal qonşumuzdur. Şübhəsiz ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında müstəqil prinsiplər əsasında münasibətlər bundan sonra dəha yaxşı, daha geniş, səmərəli olmalıdır". Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndərin balanslaşdırılmış xarici siyaset doktrinasını, Rusiya ilə ikitərəflı əlaqələri də uğurla davam etdirir.

Tacikistan Respublikasının Prezidenti **Emoməli Rəhmon**: "Onun adı doğma torpaqla qırılmaz surətdə bağlıdır. Müstəqil və suveren Azərbaycanın çiçəklənməsi və tərəqqisi, ölkədə içtimai-siyasi vəziyyətin sabitləşməsi və regionda yorulmadan möhkəm sülh axtarışı Heydər Əlirza oğluna bütün dünyada yüksək nüfuz və sevimli hörmət qazandırmışdır. Onun işləri və xidmətləri qədir-

bilən Azərbaycan xalqının və bütün xoşməramlı insanların xatirəsində əbədi yaşayacaqdır".

Ulu Öndər həm də böyük bir yolu başlangıcını qoyub. Onun Azərbaycana rəhbər seçilməsi, Azərbaycanı idarə etməsi Sovet Azərbaycanının tarixində yeni bir mərhələnin başlangıcı idi. O vaxt Azərbaycan müttəfiq respublikalar içərisində geridə qalmış respublikalardan biri idi. Ulu Öndərin fəaliyyəti elə o dövrən Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə hesablanmışdı.

1993-cü ildən formal olaraq artıq müstəqil dövlətdə yaşasaq da, Azərbaycanda vəziyyət gərgin idi. Azərbaycan dövlətinin təhlükə ilə üz-üzə olduğu bir vaxtda Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyətə gəldi. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri tükənməz gücü ilə arzuladığı müstəqil Azərbaycanı qurub-yaratmağa başladı. Bu Azərbaycanın qurtuluşu oldu.

Fransanın keçmiş prezidenti **Jak Şirak**: "Bu qeyri-adı şəxsiyyət Azərbaycanı çiçəklənmə yoluna gətirib çıxarıb. Müxtəlif görüşlərimiz zamanı, xüsusilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi etrafında müzakirələr apararkən, münaqişənin sülh yolu ilə hellində onun cəsəretini, müdrikiliyini və qətiyyətini yüksək qiymətləndirdim".

Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin ən böyük arzusu Qarabağ işğaldən azad edilməsi, ərazi bütövülüyümüzə bərpası idi. Ulu Öndər fəaliyyəti dövründə daim bu amal uğrunda çalışır, bütün gücünü səfərbər edirdi. "Qarabağ məsələsini həll edəcəyik. Zaman lazımdır, vaxt lazımdır. Azərbaycan torpaqları heç vaxt onun əlindən gede bilməz. Bizim işğal olunmuş torpaqlarımız mütəqəq qaytarılacaqdır", - deyən Ulu Öndər torpaqlarımızın düşmən əsarətindən azad olunacağına əmin idi.

Amerika politologu **Henri Alfred Kissinger**: "Dünyanın siyasi tarixində Heydər Əliyev kimi siyasetçilər olduqca nadir bir haldır. Biz Heydər Əliyevlə eyni ildə, 1923-də anadan olmuşuq. Buna görə də, demək olar ki, eyni siyasi staja, illər boyunca hər cür sınaqdan keçmiş bir təcrübəyə malik. Səmimi etiraf etməliyəm ki, Sovetler Birliyi rəhbərliyində demokratik baxışlarına görə ən düzgün mövqəde duran məhz Heydər Əliyev idi. Sovet hakimiyətinin ən strateji və geosiyasi məsələlərinin həllində Heydər Əliyev əvəzedilməz bir siyasetçi idi. Sonralar Hey-

dər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etməsi də tarixi qanunauyğunluqdan irəli gəlir. Bütün maneələrə baxmayaraq, Qafqaz regionu uğrunda gedən böyük "siyasi oyunlar" mühitində o, Azərbaycanı regionın ən güclü və aparıcı bir dövlətinə çevirməyi bacardı. ABŞ ilə Azərbaycan arasında strateji əməkdaşlığın əsasını da məhz, Heydər Əliyev qoymuşdur. Ümumiyyətlə, Heydər Əliyev şəxsiyyət kimi, bir fenomenmdir!".

Tarixi şəxsiyyətlərin tarixi xidmetləri tarixin axarını xalqının sabahlarına istiqamətləndirmə missiyası ilə ölçülür. Zamanında hadisələrə müdrik qiymət verməyi bacaran tarixi şəxsiyyətlər möqamında xalqının xilaskarı olmağı bacarırlar.

Ulu Öndər Heydər Əliyev bir qərinədən də çox zaman kəsiyində Azərbaycana rəhbərlik etdi, xalqımızın nurlu sabahlarını düşünerək ali amalı uğrunda mübarizə apardı. Rəhbərliyinin ister SSRİ dönməndə, isterse də müstəqillik illərində respublikamızın iqtisadi və sosial tərəqqisinin təmin olunması, xalqın rifahının dəha da yaxşılaşdırılması istiqamətində tarixi əhəmiyyətə malik olan misilsiz işlər görüldü.

Böyük Britaniyanın sabiq baş naziri **Toni Bleyer**: "Heydər Əliyev Azərbaycanın böyük lideri idi. O, böhranlar dövründə öz ölkəsinə sabitlik gətirdi. Azərbaycan xalqı onun qoymuğu irs ilə fəxr edə bilər. Onun Prezident kimi fəaliyyəti dövründə ölkələrimiz arasında münasibətlərdə tərəqqi yaranı və Azərbaycan Avropa ilə əlaqələrini daha da yaxınlaşdırıldı. Onun 1998-ci ilin iyununda Britaniyaya uğurlu səfəri, xüsusilə də, Dauning kükəsi 10 ünvanında yerləşən iqamətgahında bizim görüşümüz yaxşı yadımdadır. O, Azərbaycanla Birləşmiş Krallıq arasında hazırda mövcud olan güclü əlaqələrin teməlini qoyma".

Milli ideologiyanın yaradılması da Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət quruculuğu siyasetinin mühüm tərkib hissəsində biridir. Dahi şəxsiyyət azərbaycanlılığı dövlətçiliyə tətbiq etdi, dövləti bu məfkurəyə əsaslanan milli dövlət kimi formalasıldı, xalqın dövlətçilik hissini gücləndirdi. Azərbaycanlılıq ideologiyası sadəcə öz dövlətimizin ərazisində yaşayışın şəxsləri yox, bütün dünyada məskunlaşan azərbaycanlıları da əhatə etdi, dünya azərbaycanlılarını vahid mərkəzdə birləşdirən milli məfkurəyə çevirdi.

(Ardı 4-cü səhifədə)



Gürcüstan və Türkiyə müdafiə nazirlərinin Azərbaycana səfəri



Noyabrın 27-də Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ilə Gürcüstanın müdafiə naziri cənab Cuanşer Burçuladze arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

Hər iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə qonaqları salamlayan general-polkovnik Zakir Həsənov onları ölkəmizdə görmekdən məmənnun olduğunu bildirib. Müdafiə naziri Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında əlaqələrin inkişafında dövlət başçılarının görüşlərinin mühüm rol oynadığını xüsusi vurğulayıb. Bir çox sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də əlaqələrimizin daha da güclənərək inkişaf etdiyini qeyd edib.

Ölkəmizə səfərindən məmənnuluğunu ifadə edən cənab Cuanşer Burçuladze Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövüyünün bərpası ilə əlaqədar həmkarınə təbriklerini çatdırıb. Qarşılıqlı səfərlərin, bu cür görüşlərin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın yüksək seviyyəsinin bariz nümunəsi olduğunu bildirib.

Görüşdə ölkələrimiz arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərindən danışılıb, həmcinin birgə təlimlərin intensivliyinin artırılması barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Ölkələrin beynəlxalq seviyyədə qəbul olunmuş ərazi bütövüyünün dəstəkləndiyi diqqətə çatdırılıb.

Sonra tərəflər regionda sülhün ve təhlükəsizliyin temin olunması, hərbi, hərbi texniki, hərbi təhsil sahələrində əməkdaşlığın inkişaf perspektivi, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri ətraflı müzakirə ediblər.

Görüşün sonunda Azərbaycan və Gürcüstan Müdafiə nazirlikləri arasında 2024-cü il üçün ikitərəfli hərbi

əməkdaşlıq planı imzalanıb.
* * *

Noyabrın 27-də Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-



Türkiyə arasında digər sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də əməkdaşlığın, strateji müttefiqiyyin dostluq və qardaşlıq münasibətləri üzərində qurulduğunu bildirib.

da uğurla inkişaf etdiriləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin Şuşa Bəyannaməsinə əsasən, müttefiqlik münasibətlərinə söykəndiyi diqqətə çat-

seslər, bölgədə sabitliyin təmin edilməsi yolları, həmcinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

* * *

Noyabrın 27-də Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov, Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri cənab Yaşar Güler və Gürcüstanın müdafiə naziri cənab Cuanşer Burçuladze arasında üçtərəfli görüş keçirilib.

Görüşdə xalqlarımızın əsrər boyu mehriban qonşuluq və dostluq əlaqəsində yaşadığı, bu gün də dövlət və hökumət başçılarımızın rəhbərliyi ilə bu əlaqələrin yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyi qeyd edilib. Bildirilib ki, qarşılıqlı etimada əsaslanan əməkdaşlıq xalqlarımızın rifahının təmin olun-



polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri cənab Yaşar Güler ilə görüşüb.

Hər iki qardaş ölkənin müstəqilliyi və ərazi bütövüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi hörmət və ehtiramla anılıb.

Azərbaycan Respublikası-



dırılıb. Bu Bəyannamənin ikitərəfli əlaqələrin inkişafında müstəsna rolu olduğu xüsusi vurğulanıb.

Görüşdə birgə təlimlərin in-



General-polkovnik Zakir Həsənov qonaqları səmimi salamlayaraq Azərbaycan ilə

təhlükəsizliyinin artırılmasının vacibliyi, regionda və dünyada cərəyan edən hərbi-siyasi pro-



nin Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti cənab Recep Tayyib Ərdoğanın Azərbaycan-Türkiyə arasında müdafiə sahəsindəki mövcud əməkdaşlığı və perspektiv imkanlarını yüksək dəyərləndirdiyini xüsusi vurğulayan müdafiə naziri əlaqələrimizdən daha da genişləndirməsi baxımından bu cür görüşlərin zəruriliyini qeyd edib.

Qardaş ölkəyə səfərindən məmənnuluğunu ifadə edən cənab Yaşar Güler göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirib, ölkələrimiz arasında qarşılıqlı inam, etimad və dəstəyə əsaslanan əməkdaşlığın bundan sonra



Görüşdə hərbi, hərbi təhsil, hərbi tibb sahələrində əməkdaşlığın inkişaf perspektivi və qarşılıqlı maraq doğuran digər aspektlər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda media nümayəndələri üçün mətbuat konfransı keçirilib və üçtərəfli görüşün yekunuна dair protokol imzalanıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Azərbaycanın müdafiə naziri Türkiyə tərəfinə başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri cənab Yaşar Gülerə başsağlığı verib.

Başsağlığında deyilir: "Pençe-Kilit" anti-terror əməliyyatı bölgəsində terror təşkilatı üzvlərinin hücumu nəticəsində şanlı türk Ordusunun hərbi qulluqçularının şəhid olmasının və yaralanmasının xəbərləri məni dərin-dən kədərləndirdi.

Sizin acınız bizim de acımızdır.

Terrora qarşı aparılan kəskin mübarizədə daima qardaş Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin yanındayış və Sizi var gücümüzə dəstekləyirik.

Şəhid olmuş qəhrəman türk əsgərlərinə rəhəmət diləyir, onların yaxınlarının dərdlərinə şərık olur, ailələrinə dərin hüznlə başsağlığı verirəm. Bütün yaralılara Tanrıdan şəfa dileyirəm.

Allah rəhmət eləsin".

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi rabitə bölmələrindən birində olub



Azərbaycan Ordusunda bölmələrin hərəkəflə tematı və qoşun xidmətinin təşkilinə dəha da yaxşılaşdırılması məqsədilə həyata keçirilən kompleks tədbirlər davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, müdafiə nazirinin birin-

ci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev və müdafiə nazirinin müavini - Baş direktor cənab Aqil Qurbanov noyabrın 25-də Müdafiə Nazirliyinin Rabitə, Informasiya Texnologiyaları və Kibertəhlükəsizlik

Baş İdarəsinin tabeliyindəki hərbi hissələrdən birində olublar.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti hərbi hissənin ərazisində saxlanclar baxış keçirib.

Azərbaycan Ordusunda dayanıqlı rabitənin təşkili və qoşunların gizli idarə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş müasir tələblərə cavab verən müxtəlif rabitə vasitələri və texnika nümunələri təqdim olunub. Azərbaycan Ordusunun informasiya-kommunikasiya texnologiyaları mühitinə fasiləsiz müşahide və nezərəti həyata keçirmək üçün mövcud olan ən yeni texnoloji avadanlıqlar barədə məlumat verilib.

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi bölmələrdə rabitə vasitələri və informasiya texnologiyalarının dəha da təkmilləşdirilməsi və səmərəli tətbiqinə dair aidiyəti şəxslərə müvafiq tapşırıqlar verib.

Şəhid Mayis Yaqubovun xatirəsinə həsr olunan anım mərasimi keçirilib



Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə yüksələn Mayis Yaqubovun xatirəsinə həsr olunan anım mərasimi keçirilib.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə keçirilən tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin və ictimaiyyətin nümayəndələri, li-

seyin zabit, müəllim və kursant heyəti, şəhidin ailə üzvləri, yaxınları, döyüş yoldaşları və məktəbililər iştirak ediblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, Azərbaycanın suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Anım mərasimində çıxış edənlər Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun qazandığı tarixi qələbədən, bu qələbənin qazanılmasında əigid oğullarımızın göstərdikləri qəhrəmanlıq və şücaət nü-



munələrindən söz açıblar.

Tədbir iştirakçılara M.Yaqubovun şərəfli həyat yolu haqqında məlumat verilib.

Şəhidin ailə üzvləri və yaxınları onlara göstərilən diqqət və qayğıya, eləcə də şe-

hidlərimizin xatirəsinin daim uca tutulduğuna görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

25 noyabr - Kəlbəcər şəhəri günü münasibətlə tədbir keçirilib



Azərbaycan Respublikasının işğaldən azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günlərinin təsis edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 31 iyul 2023-cü il tarixli Sərəncamına əsasən, 25 noyabr - Kəlbəcər şəhəri günüdür.

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi tədbirlər planına əsasən, Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən bölmələrdən birində bu münasibətlə

tədbir keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, tədbirdə Ulu Önder Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid



olan Vətən övladlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Cıxış edənlər bildiriblər ki, Müzəffər Ali Baş Komandanın qətiyyəti və uzaqqorən siyaseti sayəsində tarixi torpaqlarımız işğaldən azad olunaraq ərazi bütövlüyü müz tam temin edilib. Kəlbəcər şəhəri gününün ölkəməzin hər bir yerində, o cümlədən azad edilmiş əraziləri-

mizdə böyük qürur və iftخار hissi ilə qeyd olunduğu xüsusi vurgulanıb.

Vətən müharibəsində əldə olunmuş tarixi qələbəni əbediləşdirmək məqsədilə bu kimi tədbirlərin keçirilməsinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Tədbirdə hərbi qulluqçular Azərbaycan Ordusunda, xüsusilə azad edilmiş ərazilərdəki bölmələrdə xidmət etməkdən qürur duyduqlarını bildiriblər.

Su-25ML tipli təyyarələrdən təlim atışları icra edilib



Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi 2023-cü ilin hazırlıq planına uyğun olaraq, Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin aviasiya vasitələri ilə təlim atışları icra edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, həyətə təhlükəsizlik qaydaları çatdırıldıqdan sonra praktiki uçuşlar həyata keçirilib.

Müəyyən edilmiş marşrutlar üzrə döyüş manevrləri yerinə yetirildikdən sonra Su-25ML tipli təyyarələrdən 250 və 500 kiloqramlıq qanadlı ağıllı aviasiya bombaları ilə yerüstü hədəflərə uzaq məsafədən atəş açılıb.

Hərbi pilotların döyüş hazırlığının inkişaf etdirilməsi məqsədilə keçirilən təlim atışlarında təyin olunmuş hədəflər dəqiq aviasiya zərbələri ilə uzaq məsafədən məhv edilib.



“Dünyanın siyasi tarixində Heydər Əliyev kimi siyasetçilər olduqca nadir bir haldır”

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

ABŞ-in keçmiş prezidenti Corc Bush: "Heydər Əliyev Cənubi Qafqazda uzun müddət ərzində ən əsas şəxsiyyət olmuşdur. Bu günlərdə Amerika Birleşmiş Ştatları və Azərbaycanın bəhrələndiyi döstuq elaqələrinin qurulmasına və Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunmasına onun şəxsi səyələri həyatı əhəmiyyət daşımışdır. Məhz onun rəhbərliyi altında Amerika Birleşmiş Ştatları və Azərbaycan, Əfqanistan və İraqdakı əməliyyatlar da daxil olmaqla, terrorizmə qarşı mübarizədə tərəfdəş olmuşlar. Dağlıq Qarabağ faciəsinin sülh danışçıları vasitəsilə ədalətlə

və uzunmüddətli həllinə nail olmaq sahəsində onun nümayiş etdirdiyi qətiyyət regionda sülh və sabitliyin saxlanmasında mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir. Eyni zamanda, onun mövqeyi və göstərdiyi səyələr Azərbaycanın iqtisadi inkişafını möhkəmləndirən böyük həcmli xarici sərmayelərin cəlb olunmasında əsas rol oynamışdır. Bu nailiyyətlər milyonlarla azərbaycanlıların həyatını yaxşılaşdırmış və Azərbaycanın XXI əsrə müasir dövlət kimi daxil olmasına imkan yaratmışdır".

Azərbaycanın müasir iqtisadi inkişaf modelinin müəllifi Ulu Önder Heydər Əliyevin balans-

laşdırılmış xarici siyaset kursunun nəticəsi olaraq ölkəmiz nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlara üzv qəbul edildi, Azərbaycanın haqqı səsi dünyada eşidilməyə başlandı. Üçgurlu neft strategiyası, siyasi və iqtisadi islahatlar dünya dövlətlərinin diqqətini cəlb etdi və 1994-cü ildə Bakıda "Əsrin müqaviləsi" kimi nəhəng bir saziş imzalandı. ABŞ-in, Rusiyanın, Böyük Britaniyanın, Yaponiyanın, Norveçin, Türkiyənin və Səudiyyə Ərbistanının neft şirkətlərinin iştiraki ilə konsorsium - Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti yaradıldı. "Əsrin müqaviləsi" Xəzər dənizində ilk irimiqyaslı layihənin həyata keçiril-

məsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsasını qoymuş. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz kamərləri, Böyük İpek Yolunun bərpası istiqamətində konkret işlər görüldü. Dünyanın ən nüfuzlu və yüksək texnologiyalara malik neft şirkətləri ilə neft sazişinin bağlanması ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrinin inkişafını təmin etdi, nəticədə davamlı və dinamik inkişafı üçün müstəsna əhəmiyyətə malik oldu. Bunlar Ulu Öndərin siyasi fəaliyyətinin bəhrələridir.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev bütün varlığı ile sevdiyi Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndir-

mək, inkişaf etmiş, sivil dünya dövlətləri sırasına çıxarmaq arzusunda olduğu yeni Azərbaycanın reallaşması namine var gücü ilə çalışır. Dünyanın böyük dövlətlərinin başçıları ilə saysız-hesabsız görüşlər keçirir, Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırırı.

Böyük tarixi şəxsiyyətlər haqqında deyilen fikirlər tarixdir. Bu tarix deyir ki, Heydər Əliyev dahi idi, dünya siyasetinin nehənlərindən biri idi, onun siyasi dühası həm də bəşəriliyə söykənirdi. Bu bəşərilik həm də azərbaycanlılığı əhatəyirdi...

Kapitan Günay TAĞİYEVA
"Azərbaycan Ordusu"



Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi uzaqgördən siyaset sayesində Azərbaycanda hərbi təbabətin beynəlxalq standartlar səviyyəsində teşkilinən də əsası qoymuldu. Bu gün səhiyyədə, elecə də hərbi səhiyyədə də Ulu Öndərin siyasi kursunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev uğurla davam etdirir.

"Insanların sağlamlığı dövlət üçün prioritətdir", - deyin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ordu quruculuğunu daha dinamik səhiyyədə inkişafını təmin etməklə bir sırada hərbi qulluqçulara olan qayğısı da artı və artmaqdadır. Qəbul etdiyi mühüm qərarlar şəxsi həyətin peşkarlıq səviyyəsini artırır, onların sosial müdafiəsi, yaşayış və xidməti, iş şəraiti yaxşılaşdırılır. Bu gün Müdafiə Nazirliyinin Baş Klinik Hospitalında hərbi təbabətin səviyyəsi, hərbi qulluqçuların sağlamlığına dövletin həssas münasibəti dünyəvi diqqətə layıqdir.

Bu günlərdə dünyada çox az sayıda mərkəzdə və çox az sayıda cərrah tərəfindən tətbiq olunan "Ozaki əməliyyatı" adlandıran cərrahi mədaxile Baş Klinik Hospitalın Ürək-damar cərrahiyəsi bölüməsində uğurla həyata keçirilib. Ürək-damar şöbəsinin həkimləri hərbi səhiyyə tarixində növbəti uğura nail olublar. Həkimlərimiz tibb xidməti kapitanları Cavid İbrahimov və Elgin Hacizadə bölmənin tibbi personalı ilə ilk dəfə olaraq xəstənin özünün ürək pərdəsindən yeni ürək qapağı düzəldərək funksiyası pozulmuş ürək qapağını əvəzleyiblər. Belə bir çətin əməliyyati həyata keçirən həkimlərimizi daha yaxından tanımaq, əməliyyat haqqında məlumat almaq üçün Ürək-damar cərrahiyəsi bölüməsində olduq.

Ürək-damar cərrahiyəsi bölüməsinin rəisi, ürək-damar cərrahi, tibb xidməti kapitanı Cavid İbrahimov 1990-cı ildə

Yaşatmayı bacarmaq qüdrəti

Rusiya Federasiyasının Başqırdıstan Muxtar Respublikasında anadan olub. Anasının arzu və istəyi ilə bu xeyirxah peşəni seçib. 2013-cü ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi Tibb Fakültəsini bitirib. 2014-cü ildə rezidenturaya qəbul olunub. Büyük Zəfərin başlangıcı kimi tariximə yazılan Aprel döyüslərində iştirak edib. Türkiye Respublikasının Gülhane Tədris və Araşdırma (Gülhane Eğitim və Araştırma) xəstəxanasında kurs keçib. 2013-ci ildə Ürək-damar cərrahiyəsinin bölmə rəisi idir. Vətən mühərabəsində bir çox istiqamətlərdə döyük bögəsinə ezam olunub.

Səbənin ordinatoru ürək-damar cərrahi, uzman, tibb xidməti kapitanı Elgin Hacizadə 1990-cı ildə Şəki şəhərində dünyaya göz açıb. Babasının həkim olması onun bu xeyirxah peşəni seçmesinə təsirsiz ötüşməyib. Azərbaycan Tibb Universitetinin Herbi Tibb Fakültəsini bitirib. 2014-cü ildən xidmətdədir. Türkiye Respublikasının Gülhane Tədris və Araşdırma (Gülhane Eğitim və Araştırma) xəstəxanasında beş il ürək-damar cərrahı uzmanlıq təhsili alıb. Vətən mühərabəsində xaricdə təhsil alan bütün həkimlər kimi o da təhsili dayandıraraq Azərbaycana qayıdır. Vətən mühərabəsində

yüşlərdən sonra mürəkkəb cərrahi əməliyyatlar həyata keçirib, yaralılara yaşam verib, qısa müddətə müalicə olunaraq xidmətə qayıtmaları üçün əllərindən geləni əsirgəməyiblər. Bu işdə özlərinə ən böyük mükafatı xəstələrinin gözlərində sözə ifadə olunması mümkün olmayan minnətdarlığı bilirlər.

Həkimlər bildirdilər ki, ürək qapaqlarının anatomik və funksional ciddi pozulmalarında cərrahi müalicə tətbiq olunur. Klassik cərrahiyədə bu qapaqlar mexaniki və bioloji protet qapaqlarla dəyişdirilir, ancaq həm mexaniki, həm də bioloji protet qapaqların öz-nəməxsus problemləri davam edir. Daha təkmilləşmiş metod kimi qapaqların təmiri əməliyyatları geniş yayılsa da, bu, bütün xəstələrə tətbiq edilə bilmir. Son illərdə yapon alimi professor Şigeyuki Ozaki tərəfindən təklif edilən metod aortal qapağın cərrahi müalicəsində inqilabi dəyişikliyi səbəb olub. "Ozaki əməliyyatı" adlanan bu yanaşmadada funksiyası pozulmuş aortal qapaq xəstənin öz ürəyinin pərdəsindən hazırlanmış qapaq tayları ilə əvəz olunur. Ürəyin pərdəsi (autoloq perikard) xüsusi metodla hazırlanır. Əməliyyat nəticəsində xəstə ömrü boyu qanduruləşdirici dərman istifadə etmir.

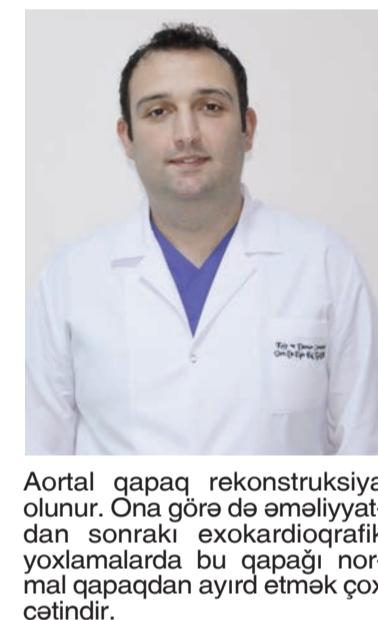


Hadru, Horadizə və Cəbrayıla, bu ilin sentyabrında keçirilən əməliyyat tədbirləri zamanı isə "N" hərbi hospitalına ezam olunub.

Hər ikisini bu sənətə vətən-sevərlikləri getirib. Uşaqlıq illəri mühərabə və atəşkəsə təsadüf edən bu tibb xidməti kapitanları torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsini, ərazi bütövlüyüümüz tam bərpa olunmasını hər şeyden çox istəylərlər. Bunun üçün de çox nəcib və məsuliyyətli peşəni hərbi mundirlə qoşa yaşatmayı özlərinə mənəvi borc biliblər. Vətən mühərabəsində hər ikisi ağır dö-

Qapaq uyğunlaşmasına ehtiyac olmur, xəste təbii aort qapağı bənzər yeni aort qapağı malik olur.

Tibb xidməti kapitanı Cavid İbrahimov qeyd etdi ki, uzun müddətli dayanıqlılıq üçün bu hazırlama mərhələsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu texnikada aorta qapağı yarpaqcılari xəstənin perikardından, yəni, öz ürəyinin membranından hazırlanır. Əməliyyatdan sonrakı exokardioqrafik yoxlamalarda bu qapağı normal qapaqlardan ayırd etmək mümkün deyil - əməliyyat zamanı heç bir süni materialdan istifadə edilmir.



Aortal qapaq rekonstruksiya olunur. Ona görə də əməliyyatdan sonrakı exokardioqrafik yoxlamalarda bu qapağı normal qapaqdan ayırd etmək çox çətindir. - Ümumiyyətlə, bu əməliyyat ürək qapaqlarını təmir etmək əvəzinə, onları yenidən formallaşdırmaq məqsədi daşıyır, - tibb xidməti kapitanı Elgin Hacizadə vurğuladı. - Xəstələrinin daha uzun və sağlam ömrü sürməsinə kömək edir. Ürək qapaqlarının bu metodla dəyişdirilmesi həm yuxarı, həm də aşağı yaş qrupu xəstələrdə həyata keçirilməsi mümkündür. Aort qapaq xəstəliklərinin cərrahi müalicəsində bu metodun müsbət nəticəsi ondan ibarətdir ki, xəste qapaq uyğunluğunu, bioloji qapaqların vaxtından əvvəl aşınması səbəbindən təkrarlanan cərrahi prosedurlar, mexaniki qapaqlar sebəbindən anemiya, ömrü boyu qan duruladırıca istifadəsi, infeksiya riski (endokardit) kimi vacib və arzuolunmaz halalarla qarşılaşmırlar. Bütün bu problemlər nəzəre alınaraq, aort qapaq cərrahiyəsində "Ozaki əməliyyatı" müqayisələnməzdir.

- Ozakinin öz nəticələrinə baxsaq, 10 il ərzində təkrar mədaxiləsiz yaşam göstəricisi 95,8 faizdir, - bölmə rəisi dedi.

- Bu metodun istifadəsi yaşlı xəstələrde ilk secim olmalıdır. Uşaqlarda istifadəsi daha məramalıdır. Protez qapaqlardan istifadə böyüdükcə uşaqlarda kifayət qədər ciddi problemlər yaradır. Bu problemləri "Ozaki əməliyyatı" ilə önləmek mümkündür. Bizim həyata keçirdiyimiz əməliyyat 20 nəfərlik heyətlə 6 saat davam etdi. Əməliyyatda Anestezioloq-reanimatoloq tibb xidməti məsələsi Vüqar İbrahimovun, Anestezioloq-Reanimatoloq

tibb xidməti kapitanı Elşən Rüstəmovun, anesteziya texniklərinin, cərrahi texniklərin və perfuzionistlərimizin əməyi dənilməzdir. Bu uğuru komanda olaraq qazanmışıq.

Uzman ürək-damar cərrahi Elgin Hacizadə, eyni zamanda, qandurulduyu dərman istifadə edə bilməyen və ya etmək istəməyən xəstələrdə, həmçinin əməliyyatdan sonra hamilə olmaq isteyən gənc qadın xəstələrdə də istifadəsinin məqsədə uyğunluğundan daşınsı. Bildirdi ki, əməliyyat etdiyimiz xəstələrdən birinin degenere olmuş aort qapağının ikitili olması bu üsulun texniki cəhətdən icrasını daha da çətinləşdirdi. Xəstəmizin ikitili aort qapağı özəl ölçmə texnikaları ilə ölçülərək öz perikard toxumlarından hazırlanmış perikard ilə yenidən üçlü vəziyətə gətirildi. Hal-hazırda hər iki xəstenin vəziyyəti qənaət-bəxşdir.

Həkimlik daim öyrənməyi, təkmilləşməyi, müasir üsullar axtarması tələb edən bir pəsədir. Həkim ne vaxtsa öyrəndiyi biliklərə kifayətənəməli, daim öz üzərində işləməlidir. Səhiyyənin inkişafı həkimin də inkişafı deməkdir. Vətəni qorumaq da müqəddəs və şərəflidir, onun müdafiəcisinin sağlamlığı keşidə dayanmaqdır.

Tofiq Əhmədov üç gündür əməliyyat olunub, palatada bizi ayaqüstü, gülərzle qarşıladı. Ona "Aort qapaq protezləşdirilməsi suprakoronar graft" əməliyyatı icra edilib. "Ozaki əməliyyatı" olunmuş Zeynət Şərifova ilə de görüsdü. Onun da vəziyyəti yaxşı idi. Hər iki xəsta yaradılan şəraitə, göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlət başçısına, Müdafiə Nazirliyinin və Baş Klinik Hospitalın rehberliyinə, tibb xidməti kapitanları Cavid İbrahimova və Elgin Hacizadəyə, Ürək-damar cərrahiyəsi bölüməsinin kollektivinə dərin minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Ömürlərə ömür calamaq, ümidişə ümidi yeri olmaq, xəstələrə şəfa vermək xeyirxah olğuduğu qədər də gərəkli və müqəddəs işdir. Bu nəcib pəsələrinə görə tibb işçiləri hər cür hörmət və ehtiramla layiqdirlər.

Kapitan Günay TAĞİYEVA fotolar çavuş Namiq PƏNAHOVUNDUR
"Azərbaycan Ordusu"

Təlim

Mərmilər qələbəyə yol açır

Yaydan o qədər də fərq lənməyən payızdı. Ağacların budaqlarına sarılan, saralmaqdə olan yarpaqları titrədən yel əsir. Hərbçilərin əhatəsində həmişə gözəl duyğular yaşandığından bayaqdan bəri bunları hiss etmemişik. Göy üzündə vurnuxan bir əlcim bulud sezilməsi çətin olmayan narahatlıq yaradır: Yağarsa, dərs-təlimin keçirilməsi çətinləşəcək. Öyrənə-öyrənə püxtələşən, püxtələş-püxtələşə öyrənən əsgərlərin baxışlarını bürüyən narahatlıq "Bu günün işini sabaha qoyma" kəlamına yozulası narahatlıqdı.

İkinci Qarabağ müharibəsindən əvvəl bu hərbi hissədə artilleriyaçılarınlıq çöl təlimində də gözənilmədən göy üzünü bulud bürümüşdü. Seyrək cissək başlamışdı. Batareya komandiri dərs-təlimin davam etdirilmesinə göstəriş vermişdi, "Yağısız buludlu..." - demişdi. Dərs-təlim davam etdirilmişdi. Komandır əsgərlərin yeri yetirdiyi hərəkətlərin qətiliyindən də, ardıcılığından da razı qalmışdı. Onda top komandiri "Dərs-təlimdə şəxsi heyətin özünənənamı daha da möhkəmləndi. Yağış yağısaydı, bu gözəl inam bir gün, bəlkə də bir neçə gün gec yaşınilardı...", - demişdi. Əsgərlər məmənunluqla komandirlərinə, sonra göy üzünə baxmışdır. Təbiətin siltaşlığı hərbçiləri əslə qorxutmur. Onlar hər şəraitdə qarşıya qoyulan tapşırığı icra etməkdə əzmildirlər.

Yağıssız bulud axıb uzaqlaşır. "Topun atışa hazırlanması" mövzusunda dərs-təlim başlayır. Top komandiri mövzunu nəzeri baxımdan şərh edir. Bu, müyyən mənada, öyrədilmişlərin təkrarıdır. Əsgərlərin baxışlarından dikələn inamı komandır də görür, bir qədər aralıdan biz də görürük. Bu inam yaddaşın inamı, marağın, maraqdan rişələnmiş sevginin inamı. Bu sevgi hərbi xidmətə sevgidi, bu neçə ayda formalasılmış artilleriya ixtisasına sevgidi. Komandırın də, digər hərbi qulluqçuların da Vətən müharibəsinin döyüş təessüratları hərbi xidmətə başlayan əsgərlərin düşüncələrində artilleriyaya maraq, maraq biçimində sevgi yaradıb. Onlar döyüşlərdə artilleriyanın gücünün ne olduğunu biliyib. İndi özləri həmin gücün real döyüşlərdə necə gerçəkləşdirilməsinə öyrənirlər, bildiklərini təkmilləşdirirlər...

Təmirinlərin ayrılıqda da, ardıcılıqla da düzgün icrası dərinin mənimsəlməsi deməkdir. Bəzən komandırın müdaxiləsi-ne ehtiyac qalmır, əsgərlərdən biri digərinə təmrini dəha asanlıqla, daha düzgün yerinə yetirməsində kömək edir, əsgər sonra onları təkarrlayır. Bu, mənimsəmə deməkdir...

Zəfərdən sonra işğaldan azad edilmiş rayonlarımızdan birində artilleriyaçılarla səhbətləşirdik. Əsgər Kərim Bədəlov səhəbetimizi maraqlı bir mətlətlə davam etdirmişdi:

- Hərbi xidmətə artilleriyaçı kimi başlamışdım. Öyrənirdik. Dərs-təlimlərdə öyrəndiklərimizi təkrarlaya-təkrarlaya gerçək döyüşlərə tələsirdik. Biz də Ali Baş Komandanın döyüş əmrini arzulayırdıq. Sentyabrin 27-də döyüş əmri verildi. İlk



atışımızı heç birimiz yaddan çıxartmayacaqıq. Ona xırda düzəliş edilmişdi. Növbəti mərmilər düşmənin mövqeyini dağlımışdı. Bu mərminin dəqiqiliyi ilə Xocavəndə qədər döyüşdük. Mövqe qələbələri qazandıqca müharibədən əvvəl keçdiyimiz dərs-təlimləri, bir də döyüşlərde atlığımız ilk mərmini xatırlayırdıq. Füzülə istiqamətində düşmənin komanda məntəqəsini dağıdan da Qələbəyə nə qədər yaxın olduğumuzu hiss etdik. Ordu-muz tarixi Zəfər qazandı. Bu Zəfər bütün qoşun növlerinin yüksək döyüş hazırlığının Zəfəri oldu...

Həmin gün əsgər Kərim Bədəlovun dedikləri düşüncələrimizin tülüne dönmüşdü, hamımız daha böyük isteklərlə daha uzaqlara boyanmışdıq... Dərs-təlimdə fasile vaxtı əsgərlərə həmin söhbəti xatırladıram. Yaranmış səssizliyin gerçek yozumu könlü xoşluğunna dönür: Qalib əsgərlərimizin xidmət yoluñ böyük sədaqətlə davam etdirəcəyik. Bu yozumu da Hərbi Andin məntiqi davamı bilirəm. Top komandiri Əli Isgəndərov bu xatırlatmanın Vətən müharibəsində iştirak etmiş bütün artilleriyaçıların ümumi duyğusu adlandırrı:

- Müharibə başlayanda Kərimin dediyi duyğuları biz də yaşamışıq. İlk döyüş əmrinin yerinə yetirəndə biz də ilk dərs-təlimi xatırlamışdıq. İlk dərs-təlimdə sonrakı dərs-təlimlərə can atıldıq. Komandırımız bizi səbirle öyrəndirdi, öyrəndiklərimizi mükəmməl öyrəndiyimizə əmin olduqdan sonra növbəti dərs-təlimə keçirdik. Bu proses hər birimizin peşəkarlığını təmin etmişdi. Hamımız ilk döyüş əmrinin Kərimin dediyi duyğuların doğmaliyi ilə yaşamışıq. Kərim düz deyir, nə atlığımız ilk mərmi, nə də son mərmi unudulmayıcaq.

Çavuş Əli Isgəndərov Vətən müharibəsi iştirakçısı, Füzülə, Xocavənd uğrunda döyüşlərde iştirak edib, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Füzulinin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "İgidliyə görə" medalları ilə təltif edilib...

Əsgər Nicat Sadıqli top komandırının fikirlərini hiss edilməsi çətin olmayan həsədlə davam etdirir:

- Müharibə başlayanda biz məktəblə idik. Döyüşlərə getmək istəsək də, aparmamışdılar. Aparsayırlar, deyilən duyğuları biz də yaşayardıq. Gedə bilmesək də, o duyğular bizi yad deyil. Müharibədə tarixi Zəfər qazananların döyüşlə-

ri də, duyğuları da bizə doğmadır. Biz o duyğuları da Vətənen özü qədər müqəddəs bilirik. Belə də xidmət edirik.

Top komandiri topa işarə ilə qururla bildir ki, bu top da müharibə iştirakçısı. O da 44 gün döyüşüb, o da Füzülədən Şuşayawan döyüş yolu keçib.

Əsgərlərin əli ehmallıqla topun üstündə gəzişir. Bu ince təması həm hərbi xidmətə, həm də müharibə iştirakçısı olmuş topa azalmayacaq-sızalmayacaq sevgi bilirəm. Əsgər Şəmsi Hüseynov yoldaşlarına baxır, elə bil deyəcəkləri söylek umur:

- Biz hərbi xidmətdə artilleriya ixtisasını başqa top üzərinə də də öyrənə bilərdik. Ancaq bu top üzərində öyrənməyimiz bizim məsuliyyətimizi dəha da artırır. Nə öyrənirikse, döyüşlərdə bu topa düşmənin döyüş mövqelerini, komanda məntəqələrini dağlımış, canlı qüvvəsinə məhv etmiş döyüşçülərimizin səsini eşidirik: Mükəmməl öyrənin! Nəzəri biliklərimizi dərs-təlimlərə təkmilləşdiririk. Bu gün "Topun atışa hazırlanması" mövzusunu bir daha təkrarladıq. Heyət üzvlərinin hər biri vəzifə borcunu mükəmməl yerinə yetirməyi bacarırr...

Əsgərin dediklərini bütün



artilleriya əsgərlərin adından deyilən kəlmələr kimi ikinci Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş artilleriyaçı döyüşçülərin döyüş yoluna, bu anlamda Vətən müharibəsində qazanılmış Zəfərə sədaqət bilirik. Yaşadılmalı sədaqətdi.

Top komandiri əlini topun gövdəsinə qoyub qururla əsgərlərə baxır:

- Bu topu artilleriyanın snayperi olub? - əsgər Sənan Babayev deyir.

- Bəlkə həmin top da artilleriya snayperi olub? - əsgər Sənan Babayev deyir.

- Bəlkə də, - top komandiri gülümşür. Bu səmimi təbəssüm görünce əsgərlərin ikisinin də əli topa toxunur. Bu təmasın ehtiram təması olduğunu hiss etmek çətin deyil...

Polkovnik-leutenant Azər Abdullayev deyir ki, bu hərbi hissədə ikinci Qarabağ müharibəsindən əvvəl təlimlər gerçək döyüş şəraitine uyğun səviyyədə keçirilirdi. Bu, həm əsgərlərin döyüş hazırlığını yüksəldirdi, həm də mənəvi-psixoloji hazırlığını. Dərs-təlimlər

onda söhbətdə Vətən müharibəsində iştirak etmiş əsgərlər dəvardı, yeniləri də. Gənc əsgərlər döyüslərdə iştirak edənlər qədərsiz ehtiramlarla baxırdı. Bugünkü dərs-təlimdə top komandırının son fikirlərini Vətənə sevginin bir çaları bilirik. Vətən müharibəsinin döyüslərindən çıxmış topun sərastlığına buncu sevgi də Vətənə görədi. Belə bir qurğunun istismar xüsusiyyətlərini öyrənlər "artilleriyanın snayperi" adı ilə indi də qururlarılar, təxis edildikdən sonra da qururlanaqla...

Dərs-təlim başlama ərəfəsində göy üzündə vurnuxan bir topa bulud dağılib. Bayaqdan bəri göy üzünən göm-göy olduğuna diqqət yetirən olmayıb. Gözəcə baxıram və bu görüntünü rəmz bilirəm. Əsgər düşüncələrinin, əsgərin Vətən müharibəsinin döyüşçülərinə sədaqətinin, döyüşlərdən keçib, indi sıradə dayanan topa sevgisinin rəmzi. Əsgərin düşüncələri durdu, Vətən müharibəsinin iştirakçılara sədaqəti durdu, istismar xüsusiyyətlərini mükəmməl öyrəndikləri artilleriya qurğusuna sevgiləri durdu, ... Hamısını bu durulquq ümumiləşdirir...

- Dərs-təlimi həm də pedaqoji proses adlandıra bilərik mi? Dərs prosesində olduğu kimi, mövzu bir daha izah edilir, suali olan soruşur, sorğusuna cavab alır. Sonra bütün mərhələlər ardıcılıqla yerinə yetirilir, - soruşuram.

- Pedaqoji prosesə uyğun prosesdir. Burada da öyrədilir, təkmilləşdirilir. Təkmilləşmə bilavasitə təcrübə ilə tamamlanır.

Ona görə bunu pedaqoji-təcrübi proses adlandırmış dərəcədən eştidiyi bir döyüyü xatırılayır:

- Düşmənin müdafiə səddini daşıtmak əmri verilib. Düşmənin mövqelərinə onlara mərmi atılsa da, düşmən mövqelərdən çıxmır. Onda komanda məntəqəsindən düşmənin hərəkətdə olmayan döyüş maşınlarından birinin koordinatı verilib. İki-üç dəqiqədən sonra iki mərmi düşmənin iki tankının külünü göye sovu-



rub.

- Bəlkə həmin top da artilleriya snayperi olub? - əsgər Sənan Babayev deyir.

- Bəlkə də, - top komandiri gülümşür. Bu səmimi təbəssüm görünce əsgərlərin ikisinin də əli topa toxunur. Bu təmasın ehtiram təması olduğunu hiss etmek çətin deyil...

Polkovnik-leutenant Azər Abdullayev deyir ki, bu hərbi hissədə ikinci Qarabağ müharibəsində artilleriyaçılarımız Çanaqqala döyüşündə Seyid Əli Onbaşı inamı, Seyid Əli Onbaşı qətiyyəti, Seyid Əli Onbaşı sevgisi ilə döyüşürdürlər, - deyirəm. Bu müqayisə əsgərlərə də xoş gelir, zabitlər də. Baxışlarda bir şükranlıq sezilir...

Vətən müharibəsindən sonra ordu quruculuğunu yeni mərhələsi başlıdı. Bu mərhələ həm də elmi əsaslarla aparılır. Artilleriya təməyllü hərbi hissələrdə də telimlər, dərs-təlimlər, ümumən döyüş hazırlığı bu təzisəsində həyata keçirilir.

Bu payız gündündə artilleriyaçıların dərs-təlimini bir gərcəklilikin ifadesi kimi izlədi: Döyüş hazırlığı yüksək səviyyədədir, təkmilləşir, dönməzləşir...

Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"
fotoş
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR



ÖZ işinin peşəkarı

Təbliğat-təşviqat işinin düzgün təşkili mahiyət etibarilə hərbi qulluqçuların mənəvi-psixoloji hazırlığında xüsusi rol oynayır. Bu səbəbdən ordumuzda ideoloji otaqlar planlı tərtib olunur. Azərbaycan Respublikasının tarixi, Dövlət rəmzləri, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev və Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən ordu quruculuğu istiqamətində həyata keçirilən fəaliyyət, müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun ordunun şəxsi heyətinə tapşırıqları və s. öz əksini tapır. Bundan başqa, ideoloji otaqlarda əsgərlərin asudə vaxtinin səmərəli təşkili üçün lazımi şərait yaradılır.

Döyüş şəraiti və təlimlər zamanı da şəxsi heyətin döyüş ruhunun və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksək seviyyədə qorunub saxlanılması əsas amillərdən biridir. Ideoloji iş və mənəvi-psixoloji təminat bölməsinin zabitləri həm qrup şəklində şəxsi həyətlə, həm də fərdi olaraq hərbi qulluqçulara söhbətlər aparır, bölmələrin mənəvi-psixoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması uğrunda çalışırlar. Bu işdə onlara səyyar-ideoloji məntəqələr və orada yaradılan şərait yardımçı olur. Ideoloji otaqlarla yanaşı, səyyar-ideoloji məntəqələrin və guşələrin tələblərə uyğun təribatının da vacibliyi göz onundədir.

Bu istiqamətdə aparılan iş-

lərin ildən-ilə yaxşılaşdırılmasına, hərbi qulluqçuların mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksək seviyyədə qorunub saxlanılması əsas amillərdən biridir.

Azərbaycan Ordusunun 2023-cü tədris ilinin hazırlıq planına əsasən, "Ən yaxşı təşviqat işinin təşkili" adı altında keçirilən müsabiqədə iştirakçılar ideoloji otaqların, səyyar-ideoloji məntəqə və ideoloji guşələrin, divar mətbuatının təşkili uğrunda yarışlarda bacarıqlarını sınayıblar.

"N" hərbi hissəsində Hərbi Hava Qüvvələri üzrə keçirilmiş müsabiqədə birinci, ümumordu müsabiqəsinin nəticələrinə əsasən ikinci yere layiq görülen kapitan Elcan

İsayev ilə tanış oldum.

Oyrendim ki, Elcan kiçik yaşlarından hərb sənətinə sevgisini qəlbində böyüdüb. Qarşısına zabit olmaq məqsədi qoyub. Buraxılış imtahanlarında uğurlu nəticə göstərək Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə daxil olub. 2010-cu ildə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin, 2014-cü ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbin (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) məzunu oldu, ordu sıralarında "leytenant" hərbi rütbəsində xidmətini davam etdirməyə başladı.

Elcan artıq kapitan rütbəsinə qədər yüksəlib. Hərbi həyatında, ömrü müddətində qazandıqları onun hafizəsində çoxlu sayda xoş xatirələr qo-



yub: kursant illəri, Aprel döyüslərində qəlebə, 44 günlük haqq savaşımızın sonlandığı tarixi Zəfer. Yaşananların hər biri gələcək nəsillərə dastan və örnəkdir. Elcan özü də bu yoldan keçdiyi üçün böyük fəxri hissə keçirir. Aprel döyüsləri və Vətən mühərribəsinin iştirakçısı olduğunu qürurla bildirir. Əzəli torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılmış döyüş əməliyyatlarında iştirak edərək şəxsi igidiq və şücaət nümayiş etdirdiyi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlı-

rına əsasən, zabit İsayev Elcan Cavid oğlu "Ağdamın azad olunmasına görə" və "Zəngilanın azad olunmasına görə" medalları ile təltif edilib.

Gənc zabit bildirdi ki, "Ən yaxşı təşviqat işinin təşkili" və bunun kimi digər müsabiqələrin keçirilməsi ordu sıralarında sağlam rəqabət mühiti yaratmaqla yanaşı, onların biliklərinin təkmilləşdirilməsinə də dəstək olur. "Belə tədbirlər qoşun növleri, birlilik və birləşmələrdə şəxsi həyətin həm döyüş, həm də mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsinə yönəlir. Təşviqat işinin təşkilindən danışsaq, bu istiqamətdə görülən işlərin təkmilləşdirilməsi olduqca önemlidir. Əldə edilən nailiyyətlər və döyüş təcrübəsinə əsaslanaraq hərbi qulluqçularımıza sağlam ruh və qəlebə ezmə təbliğ etməliyik. Müsabiqələrin məqsədi isə bölmələr və ayrıca götürülmüş fərdlər arasında yarış ruhunun və rəqabət mühitinin gücləndirilməsidir", - deyən kapitan Elcan İsayev sözünü bitirdi.

Baş leytenant
İbrahim MƏMMƏDBƏYOV
"Azərbaycan Ordusu"

Medalli igitlərimiz

"Qələbəni döyüşə-döyüşə qazandıq..."

Səhid Rəhilə Orucova adına 109 sayılı məktəbdə təhsil alırdı. Müəllimləri-nə demişdi ki, Xəzər xalq kimidi, sevdiklərini salamlayır, könlünə yatmayanları görünə qəzəblənir, coşur. Xəzər insanlara sevgi də öyrədir, qəzəbə də. Orxan Şirinov bu ruhda böyümüşdü.

Mühərribənin nə olduğunu yaxşı biliirdi. Atası Birinci Qarabağ mühərribəsində 1994-cü ilin 28 yanvarında Sırxavəndə şəhid olmuşdu...

Mühərribə illerinin uşaqları fərqli böyüyürler.

Torpağı qoruyanlara həsəd apara-apara böyüyenlər metin formalasıl, qətiyyətli olur, dəridə də tanrıyr, dərdi dərda salanları da. Həmyaşıdları kimi Orxan da müəllimlərdən soruşardı: Mühərribə nə vaxt qurtaracaq? Bu sorğuda heysiyət vardi, Vətənə sevgi vardi, Vətəni qoruyanların sırasında olmaq niyyəti vardi.

Şəhidliyin nə olduğunu bili-di, atasızlıq ağrılarını dərk edirdi. Düşüncələrində bir istək çırpındı: herbçi olacam! Ona bu istəyin öteri olduğunu bildirənlərə qəhərlə, "Atam torpaqlarımızın müdafiəsində şəhid olub. Onu mən əvəzləməliyəm..." - deyirdi. Qətiyyətə deyirdi...

Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseye daxil oldu. Niyətinin gerçəkləşməsi üçün hərbi xidmətin çətinliklərinə qatlaşdı, oxuya-oxuya öyrəndi, öyrənə-öyrənə oxudu. Aradan illər keçəndən sonra mayor hərbi rütbəsində deyir ki, kursant

olaraq ilk dərs gününü, ilk sıra düzülüşünü, ilk təlimləri, kursant kimi ilk imtahani, ali hərbi məktəbdə ilk mühəzirələri, ilk çöl çıxışlarını, ... hərbi rütbə aldığı günü, qoşunlarda xidmetə başladığım günü heç zaman unutmaram. Bunlar mənim hərbçi tərcüməyi-halımdı.

Hərbi liseyi bitirəndən sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) daxil oldu. Mahiyəti uyğun olsa da, yeni mühit hissəsindən intizama da, təhsilə də daha mesuliyyətli münasibət tələb edirdi. İndi zabit olmaq niyyətinə daha yaxın idilər. Nəzəri biliklərinin çöl çıxışları ilə təkmilləşdirirdilər...

Herbi And içdilər. Onlara "leytenant" hərbi rütbəsi verilmişdi, Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzinə göndərilmişdilər. Bir ildən sonra qoşunlarda xidmətə başlayacaqdılar.

Leytenant Orxan Şirinov təqim komandiri idi. "Şəxsi həyətə tanışlığı ordu həyatı ilə tanışlıq kimi yaşadım. Əsgərlərin sayı qədər xarakter əhatəsindəydi. Hamisini bir amal birləşdirirdi: məsuliyyətə, Hərbi Andə sədəqətə xidmət etməli!", - mayor Orxan Şirinov zabit kimi hərbi xidmətin ilk günlərinə belə xatırladı...

Yeniyyətməliyində tay-tuşlarına, təhsil alanda kursant yoldaşlarına dediklərini hərbi hissədə zabit yoldaşlarına da deyirdi: Sırxavəndin azad edilməsi uğrunda gedəcək döyüslərde mən də iştirak etmək niyyətindəyəm; şəhid atasının ruhunun çağırışını duyurdu...

İkinci Qarabağ mühərribə başlayanda mayor Orxan Şirinovun xidmət etdiyi hərbi hissə də döyüslərə cəlb olundu...

Alxanlı kəndinin yaxınlığın-



daydilar.
...Sentyabrın 28-i idi. Dan yeri sökülmüşdü.

"Vətən mühərribəsində ilk atəsimiz Alxanlıda oldu. Bu atəş həm də körpe Zəhranın ömrünü tükəndirənlərə atılan atəş idi. Bu atəş döyüşçülerin döyüş əzminin, qəlebə ruhunun atəsi idi. Bu döyüş mövqə qələbəsi qazanılmasında əhəmiyyətli oldu..."

Mayor Orxan Şirinov Vətən mühərribəsinin ilk gününü belə xatırlayır. Bu xatırlamada da Zəferin işgi görünürdü...

Sonra Füzulinin digər ərazilərində döyüşübər. Mühərribədə əsgərlərin - döyüşçülerin qətiyyətinə dönməz qəlebə ruhu deyən mayor Orxan Şirinov dedi ki, Xocavənd uğrunda, gedən döyüslərdə qəlebə ərefəsində olduğumuzu hiss edirdik. "Komandır, hər döyüş bizi qəlebəyə yaxınlasdır..." - əsgərlərimiz belə deyirdilər. Onda atamı, atamın son döyüşünü - Sırxavəndi düşünürdüm. Vətən mühərribəsi Zəfer le başa çatdı...

Mayor Orxan Şirinov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Füzulinin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Xidmətdə fərqlənməyə görə", "Vətən uğrunda" medalları ilə təltif olunub...

Baş leytenant
Mahmud MÖHBALIYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Otuz il əvvəl, otuz il sonra

10 noyabr 2020-ci ildə imzalanmış üçtərəfli kaptılıya aktına uyğun olaraq Ermənistən silahlı dəstələrini Qarabağdan çıxarmalı idi. Lakin vaxt ötdükcə düşmən daha da möhkəmlənməyə başladı. imzalandığı təslim aktına əməl etməkdən imtina edərək öz köhnə ampluasında qaldı. Nəticədə Qarabağda qanunsuz verləşdirilmiş Ermənistən silahlı qüvvələrinin qalıqlarına və qeyri-qanuni Ermənistən silahlı dəstələrinə qarşı sentyabrın 19-da Azərbaycan Ordusu əməliyyatlara başladı və bir sutka tamam olmamış düşmən ağ bayraq qaldıraraq irəli sürürlən tələblərlə razi olduqlarını dedi.

Ermənilərin beynəlxalq aləmi çəşdirdən bəyanat və çıxışları azərbaycanlılara çox tanışdı. Bu dəfə daşnakların bu cür avantür hiylələri işə keçmədi. Çünkü artıq Azərbaycan o Azərbaycan deyildi. Dövlətimizin başçısı xarici əlaqələri ele qurmuşdu ki, ermənilər cəbhədə olduğu kimi, diplomatiyada da möğlülər oldular. 44 günlük Vətən mühərribəsindən sonra zənn etmişdik ki, daha düşmən əlinə silah alıb döyüşməz. Lakin belə olmadı...

Düşmən Xankəndinə, Ağdərəyə, Əsgeranaya, Xocavəndə, Xocalıya bizim daxil olmayıza nəinki imkan vermirdi, hətta bu əraziləri "müstəqil Artsax respublikası" kimi tanıtmaq üçün dəridən, qabıqdan çıxırdı. Ancaq əbas yərə. Çünkü Azərbaycan onlara torpaq məsələsində bir qarış da olsa güzəşt etməyəcəkdi. Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi əməliyyatlar cəmi bir gün çəkdi. Sakit dayanmayan, atılıb-düşən, köhnə ampluada olan düşmənin son cəhdələri de boşça çıxdı. Ağ bayraq qaldırıb təslim olmaqdan başqa çıxış yolu qalmadı.

Mən də Azərbaycan Ordusunun ilk əsgərlərindən biri olmuşum. Bir neçə aylıq təlimdən sonra xidmet etdiyim təbor Tərtər rayonuna gəldi. Onda Ağdərənin azad edilməsi uğrunda gərgin döyüşlər gedirdi. İndiki Şixarx kəndindən düşmənə başladıq və bir neçə gündən sonra - iyulun 4-də Tərtər-Ağdərə yolu ilə şəhərə daxil olduq. Mərkezi küçə ilə şəhərin əsas binasına çatıldıq və burada Ağdərə şəhərini ermənilərdən tam azad edərək bayraqımızı həmin binanın üstündə dalgalandırdıq. Lakin siyasi hakimiyyətdəki boşluqlar, səriştəsiz idarəcilik nəticəsində bu sevinci sona qədər yaşıya bilmədik. Təessüf ki, 1993-cü ilin iyunun sonunda Ağdərə yenidən düşmən əlinə keçdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin gərgin əməyi nəticəsində ordumuz daha da möhkəmləndi. Xalq-dövlət-ordu birliliyi son anda erməni işğalı altında olan torpaqlarımızı azad etdi. Bütün dünya ölkələrinin tanıdığı Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olundu.

Otuz il əvvəl azad edilən Ağdərə bir il azadlıqda qaldı. Otuz ildən sonra erməni vəhşiliyindən Ağdərə əbədi olaraq azadlığa qovuşdu. Otuz il əvvəlki sevinci otuz ildən sonra yenidən yaşıdıq.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"



Şəhid Fərrux Hüseynovun xatirəsinə həsr olunan anım mərasimi keçirildi



Kürdəmir şəhərində torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda gedən Vətən müharibəsi döyüşlərinde şəhidlik zirvəsinə ucalan baş leytenant Fərrux Bağıxış oğlunun xatirəsinə həsr edilən anım mərasimi keçirildi.

Mərasimde Müdafiə Nazirliyinin bir qrup herbi kəlliyatlıları, Kürdəmir rayon ictimaiyyətinin və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri, Vətən müharibəsi iştirakçıları, şəhidin aile üzvləri, döyük və sinif yoldaşları, eləcə də respublikamızın digər bölgələrindən olan şəhid valideynləri iştirak etdilər.

Anım mərasimində əvvəlcə Kürdəmir rayon Şəhidlər xiyabanında baş leytenant F. Hüseynovun məzarı ziyarət edildi, önlüne əkili və gül dəstələri düzəldü.

Sonra Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən Vətən övladlarının xatirəsi

bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səslenirdi.

Tədbirdə çıxış edənlər şəhid zabitin ömrü yolundan, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində qazandığı tarixi qələbədən, eləcə də digər uğurlu döyük əməliyyatlardan işid oğullarımızın göstərdikləri qəhrəmanlıq və şəxaet nümunələrindən danışdır.

Təhsil aldığı məktəbin müəllimləri, sinif yoldaşları şəhid F. Hüseynova bağlı məktəb xatirələrindən söz açılar. Daha sonra şəhidin hərbi xidmət illərindən, keçdiyi döyük yolundan danışıldı.

Şəhidin valideynləri, döyük dostları da onunla bağlı xatirələrini bələşdülər. Bildirdi ki, F. Hüseynov 29 aprel 1995-ci ildə Kürdəmir rayonunun Şilyan kəndində anadan olub. O, 2001-2012-ci illərdə Kürdəmir şəhər Rüstəm Quliyev adına 5 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. Vətənpərvər ruhda böyükən Fərruxun

el-oba sevgisi və hərbi formaya məhəbbəti gənc yaşılarından onu hərbi olmağa, Azərbaycan Ordusu siralarında xidmət etməyə ruhlandırdı.

2012-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbine (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) daxil olub və 2016-ci ildə həmin məktəbi bitirərək, tank bölməsində xidmətə başlayıb.

Sentyabrın 27-də Vətən müharibəsinin başladığı ilk gündən tank bölməsi komandiri kimi Füzuli, Cəbrayıllı, Zəngilan Qu-



badlı və Xocavənd rayonlarının azad olunması uğrunda gedən döyüklerde iştirak etdi. Füzuli istiqamətində gedən döyüklerde iki dəfə yaralanmasına baxmayaraq şəhid zabit döyüklerde iştirakını davam etdirib. F. Hüseynovun komandiri olduğu həyət Xocavənd istiqamətində gedən ağır döyüklerde düşmənin xeyli canlı qüvvə və texnikasının məhv edilməsində fərqlənib.

2020-ci il noyabrın 9-da Xocavənd istiqamətində gedən ağır döyüklerde şəhid olub və noyabrın 10-da Kürdəmir rayonunun Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına əsasən, Fərrux Hüseynov Vətən müharibəsi döyüklerində göstərdiyi şəxaetlərə görə, ölümündən sonra 3-cü dərəcəli "Vətən xidmətə görə" ordeni, "Vətən uğrunda", "Cəbrayıllı azad olunmasına görə", "Zəngilanın azad olunmasına görə" medalı verildi.

UEFA 2022-2023-cü il mövsümündə avroku-

İdmən

UEFA Azərbaycan klublarına əlavə vəsait köçürüb



UEFA 2022-2023-cü il mövsümündə avroku-

boklarda (Çempionlar Liqası, Avropa Liqası, Avropa Konfrans Liqası) çıxış edən Azərbaycan klublarına əla-

ve ödəniş edib.

Avropa futbol qurumu tərəfindən ayrılan vəsait AFFA-nın vasitəciliyi ilə müvafiq klubların hesabına köçürüüb.

Ötən mövsüm Konfrans Liqasında mübarizə aparan komandalardan "Neftçi"yə 106 943 avro, "Qəbələ" və "Zirə" klublarının hərəsinə isə 64 166 avro ödənilib.

Milli Məclisin futbol komandası beynəlxalq turnirdə bürünc medal qazanıb

Noyabrın 23-27-də Antalyada Türkiye Respublikasının 100-cü ildönümüne həsr olunmuş beynəlxalq parlamentlərarası futbol turniri keçirilib.



Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə eləqələr şöbəsində bildirilib ki, turnirdə Türkiye, Azərbaycan, Ruminiya, Bolqarıstan, Bosniya və Herseqovina, Macarıstan və Gürcüstan parlamentlərinin komandaları iştirak ediblər.

B qrupunda mübarizə aparan Milli Məclisin komandası ümumilikdə 4 oyunda 3 qələbə qazanaraq yarıçı bürünc medallarla başa vurub. Komandamızın yeganə məglubiyəti yarıçı çempion kimi tamamlayan Rumınıya kollektivinə qarşı olub.

Azərbaycan karateçisi dünya çempionatında tarixi uğura imza atıb



Azərbaycan Karate Federasiyasının idmançısı Elşən Rüstəmzadə kyokuşin-kan növündə ilk imza atıb.

Federasiyanın mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, o, böyükələr arasında dünya çempionatında medal qazanan ilk azərbaycanlı qadın karateçisi kimi adını tarixə yazdırıb.

Qazaxistanda keçirilmiş yarışda mübarizə aparan idmançı 50 kiloqram çeki dərəcəsində bürünc mükafata yiyələnib.

Xatırladaq ki, buna qədər yeniyetmələr arasında Nəzrin Hacıyeva mundialın qızıl medalına layiq görüllər. Milli komandanın digər üzvü, Dünya Qran-Prisinin gümüş medalçısı olmuş Cəmil Kazımlı isə 65 kiloqramdan yuxarı çeki dərəcəsində 3-cü yeri tutub.

Dünya çempionu olan Azərbaycan şahmatçısı inüfuzlu yarışa dəvət alıb



İtaliyanın Montesilvana şəhərində 18 yaşadək şahmatçılar arasında keçirilmiş dünya çempionatında qızıl medal qazanan Azərbaycan təmsilcisi Ayan Allahverdiyeva rapid və blitz üzrə mundialda iştirak edəcək.

İt zəka sahibi son yarışda uğurlu nəticə elde etdiyi üçün Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində təşkil olunacaq dünya çempionatına dəvət alıb.

İlin son yarışına qatılacaq digər Azərbaycan şahmatçılarının adı növbəti həftə açıqlanacaq.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Yeni nəşrlər

"44 günlük Vətən müharibəsi" kitabı çapdan çıxbı



yenləşdirən əsas hərbi və siyasi komponentlərə qiyomat verilir.

Nəşrdə Birinci və ikinci Qarabağ müharibələrinin əsas səbəbləri, onların bütün Cənubi Qafqazın taleyi üçün geosiyasi nəticələri müəyyənləşdirilməyə və göstərilməyə çalışılıb. Həmcinin beynəlxalq birliyin və münaqişəyə cəlb olunan tərəflərin fəaliyyətinin qərəzsiz təhlilinə böyük diqqət yetirilib. Eləcə də həmin müharibələrdə xronoloji ardıcılıqla hərbi-

siyasi hadisələrin və döyük əməliyyatlarının xüsusiyyətləri eks olunub. Buna yanaşı, Vətən müharibəsində Azərbaycan xalqının qələbəsini təmin edən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi-strateji məhərəti və tətbiq edilən taktikanın mərhələli inkişafı və sabit təkamülü göstərilir.

Ümumilikdə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında mövcud olmuş münaqişə cəbhəsində hərbi əməliyyatlar 44 gün (2020-ci il sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək) davam edib və 2020-ci il noyabrın 10-da Ermənistanın faktiki olaraq hərbi kapitulyasiya akti imzalanması ilə yekunlaşdır.

Bu il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən həyata keçirilən əməliyyat tədbirləri Ermənistanın hərbi-siyasi məglubiyəti ilə nəticələnib. Beynəlxalq birlik Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi, bizim qədim tarixi torpağımız olduğunu qəbul etdi. Bütün Azərbay-

can xalqı Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin ətrafında six birləşərək və şanlı Qələbəye doğru birlikdə irəliləyərək, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda Dövlət Bayrağının qaldırılmasına, Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün bərpası nail olub.

Bununla əlaqədar münaqişənin səbəb və neticələri ilə əlaqədar bütün problemlər kompleksinin hərtərəfli və dərindən tədqiqi, onun tənzimlənməsinin siyasi və hərbi güc metodlarının geosiyasi əhəmiyyətinin üzə çıxarılması bu kitab üzərində iş zamanı müəllif üçün müəyyənədici amillər olub.

Kitab Milli Müdafiə Universitetinin adyunktları, müəllimləri və diniyiciləri, hərbi nəzəriyyəçi və praktiklər, beynəlxalq münasibətlər, humanitar və hərbi hüquq sahəsində ixtisaslaşan mütəxəssislər üçün nəzərdə tutulub. Bütün bunlarla yanaşı, əsər Azərbaycanın hərb tarixi, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında mövcud olmuş münaqişənin səbəbləri, gelişisi və konkret məzmunu ilə maraqlanın geniş oxucu kütlesi üçün də maraqlı mənbedir.

Baş redaktör müvənni

mayor
Məhəmməd NƏSİRİLİ

Telefonlar

Baş redaktör: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktör müvənni: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar səbəbi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Hüsnüyyə NƏSİROVA

Qəzetin hesabı

Nerimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sahifələnərək "Hərbi Nəşriyyat" in mətbəsində hazırlanır.

Teqdim edilən yazarlar müəllifi qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361

Sifariş № 809
Nüsxə 4752